

שירות חיילים בשירות סדיר חובה במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר והסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י מ :

א. 1. מספר יוצאי הצבא בשירות בתי הסוהר

בהתאם לסעיף 24ב(ג) לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו – 1986 (להלן – החוק), לאשר את הצעת שר הביטחון בהסכמת השר לביטחון הפנים כי מספר יוצאי הצבא (חיילים בשירות סדיר חובה) שישרתו ביחידות שירות בתי הסוהר לפי הסעיף, יעמוד על תקן כמפורט להלן: 760 חיילים החל מיום 1/1/2019 ועד יום 31/12/2021.

2. מספר יוצאי הצבא ביחידות אחרות של משטרת ישראל שאינן משמר הגבול שעיקר פעילותן ביטחון המדינה ותושביה (להלן-יחידות אחרות של משטרת ישראל)

בהתאם לסעיף 24א(ג) לחוק, לאשר את הצעת שר הביטחון בהסכמת השר לביטחון הפנים לפיה מספר יוצאי הצבא (חיילים בשירות סדיר חובה) שישרתו ביחידות אחרות של משטרת ישראל שאינן משמר הגבול, יעמוד על תקן כמפורט להלן: 1161 חיילים החל מיום 1/1/2019 ועד יום 31/12/2021.

3. להביא את ההחלטה לאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת בהתאם להוראות הסעיפים האמורים.

4. להנחות את שר הביטחון, יחד עם השר לביטחון הפנים ושר האוצר, לקיים עד לאמצע שנת 2019 עבודת מטה לבחינה מחודשת של מספר יוצאי הצבא שיוצבו ביחידות במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר בעתיד ואת התפקידים בהם יוצבו.

ב. 1. לאשר עקרונית את טיוטות החוק שלהלן:

א. טיוטת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 7 והוראת שעה) (שירות במשטרה ושירות מוכר) (תיקון מס' 16), התשע"ט – 2018, המצ"ב.

ב. טיוטת חוק שירות ביטחון (הוראת שעה)(הצבת יוצאי צבא בשירות בתי הסוהר)(תיקון מס' 8), התשע"ט-2018, המצ"ב.

2. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר על דעת הממשלה את נוסח טיוטות החוק שתוגשנה לכנסת.

3. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעות החוק.

דברי הסבר

רקע כללי

תוקפן של שתי הוראות שעה בחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 המסדירות את שירות חיילים בשירות סדיר חובה בשירות בתי הסוהר וביחידות של משטרת ישראל שאינן משמר הגבול שעיקר פעילותן בטחון המדינה ותושביה (הוראת סעיפים 24א ו-24ב לחוק), אמור לפקוע ביום 31 בדצמבר 2018. מוצע להאריך את הוראות השעה בשלוש שנים נוספות עד יום 31 בדצמבר 2021.

בנוסף בהתאם לסעיפים 24א(ג) ו-24ב(ג) לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, מוצע לאשר את ההסכמות אליהן הגיעו שרי הבטחון ובטחון הפנים בהתאם לסמכות בסעיפים האמורים, לקבוע את מספרי החיילים שיוצבו בשלוש השנים הקרובות במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר ולהעמידם על 760 חיילים בשירות בתי הסוהר ועל 1161 חיילים ביחידות משטרת ישראל שאינן משמר הגבול, לתקופה מיום 1 בינואר 2019 ועד 31 בדצמבר 2021.

א. שירות חיילים בשירות חובה ביחידות ביטחוניות בשירות בתי הסוהר

סעיף 24ב לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו – 1986 (להלן – החוק), שעניינו "שירות ביחידות ביטחוניות בשירות בתי הסוהר", מאפשר את הצבתו של יוצא צבא ביחידות של שירות בתי הסוהר שתפקידן הוא אבטחת בתי סוהר המשמשים להחזקת אסירים ביטחוניים בלבד או של אגפים בבתי הסוהר המשמשים להחזקת אסירים כאמור ולצורך אבטחתם של אסירים כאמור וליוויים. כן מאפשר הסעיף הצבת חיילים ביחידות אחרות של שירות בתי הסוהר בתפקידים של שירותי מנהלה הנוגעים לארגון כוח אדם וטיפול בפרט שייתנו רק ליוצא צבא שהוצב לשרת בשירות בתי הסוהר.

סעיף זה נוסף לחוק ביום ה' באדר א' התשס"ה (14 בפברואר 2005), כהוראת שעה לתקופה של שלוש שנים, במסגרת חוק שירות ביטחון (הוראת שעה) (הצבת יוצא צבא בשירות בתי הסוהר), התשס"ה-2005.

תוקפה של הוראת השעה הוארך כמה פעמים ולאחרונה עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018), זאת במסגרת חוק שירות ביטחון (הוראת שעה) (הצבת יוצא צבא בשירות בתי הסוהר) (תיקון מס' 7), התשע"ו-2016.

העיגון בחוק של הצבת חיילים בשירות בתי הסוהר נעשה בעקבות סיכום בין משרד הביטחון וצבא הגנה לישראל לבין המשרד לביטחון הפנים ושירות בתי הסוהר ולפיו הועברה האחריות למכלול הטיפול באסירים הביטחוניים מידי צבא הגנה לישראל לידי שירות בתי הסוהר.

ב. שירות חיילים בשירות חובה ביחידות של משטרת ישראל שאינן משמר הגבול

סעיף 24א לחוק, מאפשר את הצבתו של יוצא צבא, כהגדרתו בחוק, ביחידות של משטרת ישראל שאינן משמר הגבול, שעיקר פעילותן הוא ביטחון המדינה ותושביה. סעיף זה נוסף לחוק ביום י"ד באב התשנ"ה (10 באוגוסט 1995) כהוראת שעה לתקופה של שנתיים, במסגרת חוק

שירות ביטחון (תיקון מס' 7 והוראת שעה)(שירות במשטרה ושירות מוכר), התשנ"ה-1995 (להלן – הוראת השעה).

תוקפה של הוראת השעה הוארך כמה פעמים ולאחרונה עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018), זאת במסגרת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 7 והוראת שעה)(שירות במשטרה ושירות מוכר)(תיקון מס' 15), התשע"ו-2016.

הצורך המקורי לתגבור משטרת ישראל בחיילים בשירות חובה, נוסף על החיילים המשרתים במשמר הגבול, נבע מהמצב הביטחוני שדרש ממשטרת ישראל מאמצים מיוחדים לסיכול פיגועים ולשמירת ביטחון הפנים של המדינה, צורך שעודנו קיים.

ג. מעמד חיילי החובה המשרתים בשירות בתי הסוהר ובמשטרת ישראל

הצבת יוצא צבא בשירות בתי הסוהר ובמשטרת ישראל, נעשית בהסכמתו של יוצא הצבא. כמו כן יובהר, כי ליוצאי צבא המוצבים בשירות בתי הסוהר ובמשטרת ישראל יש מעמד זהה לחיילי צבא הגנה לישראל, בכל הקשור לחוקים הנוגעים לחיילים משוחררים ולחוקי השיקום.

ד. מספר החיילים המוצבים בשירות בתי הסוהר ובמשטרת ישראל

חוק שירות ביטחון קובע כי מספר יוצאי הצבא שיוצבו בשירות בתי הסוהר ובמשטרת ישראל, ייקבע בידי שר הביטחון, בהסכמת השר לביטחון הפנים, ובאישור הממשלה וועדת החוץ והביטחון של הכנסת. לפיכך הממשלה נדרשת לקבל החלטה לגבי מספר החיילים בשירות חובה שיוצבו בשנים הבאות בשירות בתי הסוהר ובמשטרת ישראל, ולהעבירה לאישור ועדת החוץ והביטחון.

נושא הצבת יוצאי צבא בשירות בתי הסוהר ובמשטרת ישראל בכללותו, והגבלת הצבתם של יוצאי צבא ביחידות מסוימות בפרט, נבחן כל העת בידי משרד הביטחון, המשרד לביטחון הפנים, צבא הגנה לישראל ומשטרת ישראל, וימשיך להיבחן גם בשנים הקרובות.

בהחלטת הממשלה מס' 2612 מיום 19 בדצמבר 2010 אישרה הממשלה את המלצות ועדה בין משרדית בראשות המשנה ליועץ המשפטי למערכת הביטחון, שעסקה בנושא, ובהמשך להמלצות הוועדה הציבורית בראשות פרופ' אברהם בן בסט שעסקה בקיצור תקופות שירות החובה בצה"ל. בהחלטה זו ובהחלטות שבאו אחריה (מס' 3377 מיום כ"ד בסיוון התשע"א (26 ביוני 2011); מס' 1253 מיום 11 במרץ 2016), הוחלט לצמצם את מספר החיילים המשרתים במסגרות מחוץ לצה"ל, ובכלל זה במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר. הצמצום במספר החיילים כאמור נדרש גם נוכח קיצור שירות החובה בצה"ל כפי שנקבע על ידי הממשלה.

מספר החיילים אכן צומצם בשנים האחרונות, ונקבע, החל משנת 2018, על 760 חיילים בשירות בתי הסוהר ו- 1161 חיילים במשטרת ישראל.

כעת מוצע להותיר את מספר החיילים המשרתים בשירות בתי הסוהר ובמשטרת ישראל כפי שנקבע בהחלטות הנ"ל ביחס לשנת 2018, גם לשנים 2019-2021.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

המשך המצב הקיים.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – מסכים.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

מס' 4711 מיום 26 בפברואר 2006 ;

מס' 2612 מיום 19 בדצמבר 2010 ;

מס' 3377 מיום 26 יוני 2011.

מס' 887 מיום 27 בדצמבר 2015

מס' 1253 מיום 11/3/2016

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעת משפטית מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי: 06פורמאלי ;

סיווג משני: 07 חקיקה ממשלתית

תחום פעולה עיקרי: 01חוץ וביטחון ;

מוגש על ידי ראש הממשלה וממלא מקום שר הביטחון

ועל ידי השר לביטחון הפנים

ד' בטבת התשע"ט

12 בדצמבר 2018

מדינת ישראל
משרד הביטחון
בלמ"ס

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

תאריך: ד' טבת
12 בדצמבר
התשע"ט
2018

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה - שירות יוצאי צבא במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר

נושא הצעת ההחלטה:

אישור מספר החיילים בשירות חובה סדיר שיוצבו במסגרות שונות של שירות בתי הסוהר ומשטרת ישראל לפי סעיפים 24א ו-24ב לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן - חוק שירות בטחון) ואישור טיוטת הצעות חוק שירות בטחון המסמיכות הצבת חיילים אלה במשטרת ישראל ושירות בתי הסוהר.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בהצעת החלטה זו מוצע לקבוע את מספרי המוצבים במסגרות משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר בהתאם לאמור בסעיפים 24א(ג) ו-24ב(ג) לחוק שירות בטחון, בהמשך להחלטת הממשלה האחרונה שקבעה את מספרי החיילים המוצבים – החלטה מס' 887 מיום 27 בדצמבר 2015.

בנוסף מוצע לאשר בהליך חקיקה מהיר את הארכתן בשלוש שנים של שתי הוראות השעה בחוק שירות בטחון המשמשות אסמכתא חוקית להצבתם של חיילים בשירות סדיר חובה בשירות בתי הסוהר ובמשטרת ישראל.

הממשלה עסקה בנושא זה לפני שלוש שנים בחודש דצמבר 2015. הוראות השעה אמורות לפקוע ביום 31/12/18 ומכאן החשיבות בהליך החקיקה הדחוף.

קשיים משפטיים, ככל שישנם ודרכי פתרונם:

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

היועץ המשפטי של המשרד לביטחון הפנים - ההצעה מתואמת עם היועץ המשפטי של המשרד לביטחון הפנים. הצעת ההחלטה מוגשת במשותף.
היועץ המשפטי של משרד האוצר – מסכים להצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד:

אין מניעה משפטית לאישור ההצעה בכפוף לאמור לעיל.

בברכה,
ערן יוסף, עו"ד
סגן היועץ המשפטי למערכת הביטחון

טיוטת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 7 והוראת שעה) (שירות במשטרה ושירות מוכר) (תיקון מס' 16), התשע"ט – 2018

א. שם החוק המוצע

חוק שירות בטחון (תיקון מס' 7 והוראת שעה) (תיקון מס' 16), התשע"ט - 2018

ב. עיקרי החוק המוצע והצורך בו

סעיף 1 סעיף 24א לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן – החוק), מאפשר את הצבתו של יוצא צבא, כהגדרתו בחוק, ביחידות של משטרת ישראל שאינן משמר הגבול, שעיקר פעילותן הוא ביטחון המדינה ותושביה.

סעיף זה נוסף לחוק ביום י"ד באב התשנ"ה (10 באוגוסט 1995) כהוראת שעה לתקופה של שנתיים, במסגרת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 7 והוראת שעה) (שירות במשטרה ושירות מוכר), התשנ"ה-1995 (להלן – הוראת השעה).

תוקפה של הוראת השעה הוארך כמה פעמים ולאחרונה עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018), זאת במסגרת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 7 והוראת שעה) (שירות במשטרה ושירות מוכר) (תיקון מס' 15), התשע"ו-2016.

הצורך המקורי לתגבור משטרת ישראל בחיילים בשירות חובה, נוסף על החיילים המשרתים במשמר הגבול, נבע מהמצב הביטחוני שדרש ממשטרת ישראל מאמצים מיוחדים לסיכול פיגועים ולשמירת ביטחון הפנים של המדינה, צורך שעודנו קיים.

יצוין כי נושא הצבת יוצאי צבא במשטרת ישראל בכללותו והגבלת הצבתם של יוצאי צבא ביחידות מסוימות בפרט, נבחן כל העת בידי משרד הביטחון, המשרד לביטחון הפנים, צבא הגנה לישראל ומשטרת ישראל, וימשיך להיבחן גם בשנים הקרובות.

בהחלטת הממשלה מס' 2612 מיום י"ב בטבת התשע"א (19 בדצמבר 2010), אישרה הממשלה את המלצותיו של צוות בין-משרדי שמינה שר הביטחון, על יסוד החלטת ממשלה מס' 4711, מיום כ"ח בשבט התשס"ו (26 בפברואר 2006), שבחן את נושא הצבת חיילים בשירות חובה במסגרות אזרחיות. המלצות הצוות אושרו עקרונית, למעט ההמלצות בעניין הצבת יוצאי צבא במשטרת ישראל. בעניין זה נקבע בהחלטה האמורה כי עד יום כ"ח בסיוון התשע"א (30 ביוני 2011), תימשך ההצבה של יוצאי

צבא בהתאם למצב הקיים בלא כל שינוי.

משרד הביטחון והמשרד לביטחון הפנים המשיכו לבחון את נושא ההצבה של יוצאי צבא במשטרת ישראל והוסכם על הפחתה מסוימת במספר החיילים שיוצבו ביחידות של משטרת ישראל שאינן משמר הגבול עד 2015, ועל המשך בחינת חלופות למציאת כוח אדם בעבור משטרת ישראל. ההסכמות האמורות אושרו בידי הממשלה בהחלטה מס' 3377 מיום כ"ד בסיוון התשע"א (26 ביוני 2011).

בהתאם לאותן הסכמות הוארכה הוראת השעה על ידי הכנסת מפעם לפעם. הוראת השעה הקיימת הינה בתוקף עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018).

מאחר ויש עדיין צורך בהמשך ההסדר, מוצע להאריכו בשלוש שנים נוספות, עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021).

יודגש כי הצבת יוצא צבא בשירות במשטרה לפי סעיף 24א לחוק, נעשית בהסכמתו של יוצא הצבא. כמו כן יובהר, כי ליוצאי צבא המוצבים בשירות המשטרה יש מעמד זהה לחיילי צבא הגנה לישראל, בכל הקשור לחוקים הנוגעים לחיילים משוחררים ולחוקי השיקום.

ג. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

אין.

ד. השפעת החוק המוצע על התקן המינהלי

אין.

ה. הערות משרדי ממשלה וגורמים אחרים

הצעת היא על דעת משרד המשפטים – יחידת המשנה ליועמ"ש לממשלה ועל דעת המשרד לביטחון הפנים ומשרד האוצר.

ו. להלן נוסח הצעת החוק:

**הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 7 והוראת שעה) (שירות במשטרה ושירות
מוכר) (תיקון מס' 16), התשע"ט – 2018**

תיקון סעיף 6 1. בחוק שירות ביטחון (תיקון מס' 7 והוראת שעה) (שירות במשטרה ושירות מוכר), התשנ"ה-1995¹, בסעיף 6, ברישה, במקום "כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018)" יבוא "כ"ז בטבת התשפ"ג (31 בדצמבר 2021)".

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 442; התשע"ו, עמ' 576.

**טיוטת חוק שירות ביטחון (הוראת שעה) (הצבת יוצאי צבא בשירות בתי הסוהר)
(תיקון מס' 8), התשע"ט – 2018**

א. שם החוק המוצע

חוק שירות ביטחון (הוראת שעה) (הצבת יוצאי צבא בשירות בתי הסוהר) (תיקון מס' 8), התשע"ט – 2018.

ב. עיקרי החוק המוצע והצורך בו

סעיף 24ב לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו – 1986 (להלן – החוק), שעניינו "שירות ביחידות ביטחוניות בשירות בתי הסוהר", מאפשר את הצבתו של יוצא צבא ביחידות של שירות בתי הסוהר שתפקידן הוא אבטחת בתי סוהר המשמשים להחזקת אסירים ביטחוניים בלבד או של אגפים בבתי הסוהר המשמשים להחזקת אסירים כאמור. כן מאפשר הסעיף הצבת חיילים ביחידות אחרות של שירות בתי הסוהר בתפקידים של שירותי מנהלה הנוגעים לארגון כוח אדם וטיפול בפרט שיינתנו לחייל שיוצב בשירות בתי הסוהר.

סעיף זה נוסף לחוק ביום ה' באדר א' התשס"ה (14 בפברואר 2005) כהוראת שעה בחוק שירות ביטחון (הוראת שעה) (הצבת יוצאי צבא בשירות בתי הסוהר), התשס"ה – 2005, לתקופה של שלוש שנים.

תוקפה של הוראת השעה הוארך כמה פעמים ולאחרונה עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018), זאת במסגרת חוק שירות ביטחון (הוראת שעה) (הצבת יוצאי צבא בשירות בתי הסוהר) (תיקון מס' 7), התשע"ו–2016.

העיגון בחוק של הצבת חיילים בשירות בתי הסוהר נעשה בעקבות סיכום בין משרד הביטחון וצבא הגנה לישראל לבין המשרד לביטחון הפנים ושירות בתי הסוהר ולפיו הועברה האחריות למכלול הטיפול באסירים הביטחוניים מידי צבא הגנה לישראל לידי שירות בתי הסוהר.

יצוין כי נושא הצבת יוצאי צבא ביחידות של שירות בתי הסוהר בכללותו והגבלת הצבתם של יוצאי הצבא ביחידות מסוימות בפרט, נבחן כל העת בידי משרד הביטחון, המשרד לביטחון הפנים, צבא הגנה לישראל ושירות בתי הסוהר וימשיך להיבחן גם בשנים הקרובות.

יצוין כי מספר החיילים המוצבים בשירות בתי הסוהר פחת בשנים האחרונות.

לפיכך, מוצע להאריך את תוקפה של הוראת השעה עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021).

יודגש כי הצבת יוצא צבא בשירות בתי הסוהר לפי סעיף 24ב לחוק, נעשית בהסכמתו של יוצא הצבא. כמו כן יובהר, כי ליוצאי צבא המוצבים בשירות בתי הסוהר יש מעמד זהה לחיילי צבא הגנה לישראל, בכל הקשור לחוקים הנוגעים לחיילים משוחררים ולחוקי השיקום.

ג. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

אין.

ד. השפעת החוק המוצע על התקן המינהלי

אין.

ה. הערות משרדי ממשלה וגורמים אחרים

הצעת היא על דעת משרד המשפטים – יחידת המשנה ליועמ"ש לממשלה ועל דעת המשרד לבטחון הפנים ומשרד האוצר.

ו. להלן נוסח הצעת החוק:

**הצעת חוק שירות ביטחון (הוראת שעה) (הצבת יוצאי צבא בשירות בתי הסוהר)
(תיקון מס' 8), התשע"ט – 2018**

תיקון סעיף 1 1. בחוק שירות ביטחון (הוראת שעה) (הצבת יוצאי צבא בשירות בתי הסוהר), התשס"ה – 2005,¹ בסעיף 1, ברישה, במקום "עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018)" יבוא "עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021)".

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 138; התשע"ו, עמ' 576.